KARLSKRONA KOMMUN
karlskrona.kommun@karlskrona.se

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad grundskola, Karlskrona i Karlskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Karlskrona anpassade grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Karlskrona anpassade grundskola, Lyckeby kunskapscentrum i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, anpassa undervisningen utifrån aktuell elevgrupp så att den utmanar och bidrar till progression. I detta ingår även att all personal använder sig av individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver vidareutveckla arbetet med att göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 23 april 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:4566) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömning utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör bedömningar av undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls utifrån systematiska uppföljningar och analyser som genomförs. Rektorn skaffar sig en bred bild hur verksamheten fungerar genom att regelbundet följa upp elevernas måluppfyllelse och progression genom skolans digitala system. Rektorn följer systematiskt upp undervisningens kvalitet och de förutsättningar som finns att bedriva god undervisning i dialog med respektive team och elevhälsans professioner samt deltagande i regelbundna pedagogiska forum. Vid exempelvis klasskonferenser diskuterar lärare, elevhälsan och rektorn elevernas kunskapsresultat, behov av extra anpassningar och särskilt stöd kopplat till undervisningens genomförande samt om det finns elever som har behov av att utmanas ytterligare i valda delar av sitt lärande. Utifrån underlagen gör rektorn bedömningar av undervisningens kvalitet. Bland annat har rektorn identifierat att lärarna sätter en låg andel av högre betyg såsom A och B genomgående i alla ämnen och att det har varit så över tid. Rektorn har sett att betygsättningen kan vara kopplat till lärarnas bedömarkompetens. Rektorn ser också att undervisningen skiljer sig åt utifrån hur lärarna planerar och genomför undervisningen i elevgrupperna exempelvis med

vilket kvalitet som lärarna använder alternativ och kompletterande kommunikation. När det gäller utbildningens syfte bedömer rektorn att elevernas möjligheter till arbetslivsorienterande undervisning behöver bli mer likvärdig. Inom arbetslivsorienterande undervisning har skolan inte arbetat med praktisk arbetslivsorientering i den utsträckning som behövs. Utifrån de bedömningar som rektorn gör vidtar rektorn konkreta förbättringsåtgärder som är välgrundade. Rektorn har beslutat att ett av skolans utvecklingsområde är att öka likvärdigheten i undervisningen i samtliga elevgrupper. Detta för att eleverna ska möta en kommunikativ miljö oberoende av elevgrupp och lärare. En förbättringsåtgärd är att lärarna kommer att få arbete än mer med alternativ och kompletterande kommunikation genom fortbildning, vilket rektorn kommer att följa upp genom mål för verksamhetens team och lärarnas individuella mål. Rektorn ser att eleverna möter olika kvalitet på undervisning utifrån vilken lärare som undervisar i klassrummet. Det berör exempelvis variation och anpassningar i undervisningen. Rektorn har gjort ett strukturellt arbete i form av en planeringsmall som ska stödja lärare vidare i att utveckla sin undervisning men hänsyn till att det i flera grupper finns elever som läser ämnen respektive ämnesområden. Utöver stöd i planeringsmall kommer rektorn se till att lärarna utvecklar undervisningen med fler alternativa modeller och metoder i undervisningen, för att på så sätt ge eleverna en ökad möjlighet till högre betyg. Detta arbete kommer att kombineras med beslutade förbättringsåtgärder som berör samsyn och likvärdighet vid bedömning av elevernas kunskaper. Därutöver har rektorn styrt skolans studie- och yrkesvägledare till att utveckla arbetet gällande praktisk arbetslivserfarenhet i samarbete med lärarna. Exempelvis har studie- och yrkesvägledare i uppdrag att ta fram en plan för praktisk arbetslivsorientering som ska följas upp i skolans elevhälsoteam.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på att skapa en lärmiljö som blir tillgänglig för eleverna och möjliggör flexibilitet. Skolans personal använder en specifik modell, beslutad av rektorn, med fokus på tillgänglig lärmiljö kopplat till ledning och stimulans I modellen ingår olika perspektiv som exempelvis förhållningssätt och strukturstöd. Rektorn organiserar för behovsanpassade förändringar i den fysiska miljön, både utifrån elevgruppers behov och individuella behov. Exempelvis har en ny klass startats vid terminens början på grund av ökat elevantal och den fysiska miljön har byggts upp utifrån specifika färger, möbler och material kopplat till elevernas behov. Rektorn ser även till att det finns god tillgång till olika fysiska och pedagogiska hjälpmedel i undervisningen. Rektorn har sett till att all personal och alla elever har tillgång till ett kommunikationsprogram för att möjliggöra en god

pedagogisk och social miljö för eleverna. Rektorn organiserar även elevgrupperna i samråd med lärarna så att eleverna får goda förutsättningar till social interaktion. Vidare framgår att rektorn genom sin organisering av verksamheten ger förutsättningar som möjliggör flexibla lösningar för eleverna att läsa ämnen, ämnesområden samt att läsa ämnen enlig grundskolans läroplan. Rektorn driver detta arbete aktivt och har regelbundna samtal med lärarna om flexibel läsning och flera undervisningsgrupper består av elever som läser en kombination av ämne och ämnesområden utifrån elevernas behov. Rektorn har även i samverkan med specialpedagog från den centrala avdelningen Lärande och hälsa arbetat med att utveckla en fördjupad pedagogisk kartläggning som ett underlag, vilket används tillsammans i dialog med lärarna och elevhälsans profession inför beslut om flexibel läsning.

Rektorn ser till att undervisande lärare och övrig personal har den kompetens som krävs eller får den kompetensutveckling och det stöd som behövs. Rektorn har genom skolans utvecklingsplan utvecklat verksamhetens organisation, strukturer, processer och arbetssätt med syfte att skapa en hållbar och stabil organisation utifrån det ökade elevantalet. Rektorn har god kännedom om formell och reell kompetens som personalen besitter och använder det underlaget i arbetet med att planera för vem ur personalen som ska arbeta i respektive klass. Rektorn möjliggör även för vidare studier, det finns exempelvis elevassistenter som studerar till barnskötare med inriktning elevassistent. Rektorn följer upp behov av kompetensutveckling och stöd genom exempelvis dialog och medarbetarsamtal. Rektorn har utifrån detta initierat kompetensutvecklingsinsatser inom kommunikationsverktyg och lågaffektivt bemötande.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men

utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömning utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Strukturerad undervisning

Undervisningen är strukturerad och den struktur som används är bekant för eleverna. Lärarna använder en lektionsstruktur som omfattar rutiner och bildstöd för skoldagen som helhet, vilken anpassas utifrån aktuell elevgrupp. Exempelvis inleds första lektionen för dagen med en gemensam samling med återkommande moment för att skapa trygghet och förutsägbarhet. Därutöver förmedlar lärarna lektionsinnehållet muntligt och skriftligt, och även med bildstöd om det finns behov av det. Utifrån elevernas ålder och förutsättningar anpassar lärarna hur de olika delmomenten och aktiviteterna på lektionerna är kopplade till varandra i ett sammanhängande flöde. Lärares genomgångar för en klass eller för en enskild elev efterföljs av teoretiska och praktiska moment utifrån aktuellt undervisningsinnehåll. I arbetet konkretiserar lärarna undervisningens syfte och knyter det till elevernas vardag, intressen och framtid. Exempelvis använder lärare hantering av pengar och dess värde kopplat till att eleverna ska veta vad de har råd att köpa när de går och handlar. Likaså att eleverna ska förstå vikten av att kunna siffror och bokstäver för att kunna läsa och tolka information om kollektivtrafiken och resa säkert.

Lärarna planerar och genomför undervisningen så att eleverna får samarbeta och lära tillsammans. Lärarna tar hänsyn till elevernas behov och deras förmågor så att alla elever kan bidra i de gemensamma aktiviteterna. Detta gör lärarna exempelvis genom att planera och göra avvägningar när och om det är lämpligt att arbeta i grupp, par eller enskilt utifrån gruppens och enskilda elevers behov. I undervisningen yttrar det sig genom att lärarna delar upp eleverna i olika grupper, där den gemensamma uppgiften är utformad så att alla elever måste bidra för att uppgiften ska bli löst. I sammanhanget har lärare också i åtanke hur den sociala interaktionen påverkar eleven och dess lärande.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter, men all undervisning är inte anpassad för undervisningsgrupperna. Flertalet lärare varierar undervisningen för att väcka intresse och skapa motivation hos eleverna. Under lektioner yttrar det sig genom att eleverna får bearbeta lektionsinnehåll genom olika sorters uppgifter och aktiviteter som är avvägda utifrån tidsomfång. Exempelvis får elever träna bokstavsljud

gemensamt på digitalt whiteboard, och därefter utföra enskilt arbete på dator eller genom fysiskt läromedel utifrån behov och förutsättningar. Flertalet av lärarna använder rollspel, tokiga meningar och låter eleverna arbeta med olika sinnen för att motivera eleverna. Därtill knyter flertalet av lärarna undervisningen till elevernas intressen, erfarenheter och vardagliga upplevelser. Det finns lärare som planerar teman kopplat till elevernas närmiljö, som innefattar olika arbetssätt men genomför också studiebesök för att skapa variation och motivation. Det framgår däremot att det finns undervisningsgrupper där undervisningen inte fullt ut möter elevernas behov. Exempelvis finns det undervisningsgrupper där eleverna måste anpassa sig till lärarens undervisning och inte tvärtom. Det finns lärare som planerar och genomför undervisningen enbart på gruppnivå och inte på individnivå, vilket påverkar elevers möjlighet att utmanas och även deras motivation. Det skiljer sig också åt i vilket omfång eleverna möter en kommunikativ miljö.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen men stödet är inte fullt ut anpassat till samtliga elever. Lärarna tillsammans med elevassistenter använder olika verktyg, metoder och strategier för att få eleverna att förstå och komma igång med sitt skolarbete. Exempelvis anpassar personalen sin kommunikation till respektive elev och ställer individanpassade frågor. De ger förtydligande beskrivningar och förklaringar med eller utan bildstöd. Lärare och elevassistenter har en ständig dialog kring hur stödet till enskilda elever ska anpassas och utvecklas utifrån elevers progression. Personal som arbetar kring en elevgrupp har veckovisa möten där de samtalar om vad som har gått bra i elevgruppen och vad som behöver utvecklas vidare. Som en del i arbetet samtalar personalgruppen kring varje elevs behov och utveckling kopplat till både måluppfyllelse och social utveckling. I dessa möten resonerar personalgruppen om vilket stöd som behövs för respektive elev vid olika moment och var det är av vikt att personalen backar för att leda eleverna framåt i deras kunskapsutveckling. De hjälpmedel som i huvudsak används är bildstöd, i fysisk eller digital form för olika aktiviteter samt vid genomgångar och instruktioner. Även olika former av tidshjälpmedel på grupp- och individnivå används. I flertalet klasser används tecken som alternativ kommunikation och även ett kommunikationsprogram på elevers lärverktyg. Det framgår däremot att lärarna använder dessa hjälpmedel i olika omfång och att det beror på olika faktorer såsom enskilda lärares tid, kompetens, viljan hos enskilda lärare att använda samt synen kring vilket stöd hjälpmedel kan ge till elever utifrån behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, anpassa undervisningen utifrån aktuell elevgrupp så att den utmanar och bidrar till progression. I detta ingår även att all personal använder sig av individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Motivering till utvecklingsområdet är att stora delar av undervisningen är anpassad för att möta elevers och elevgruppers behov och förutsättningar, men det finns elever som inte fullt ut får en anpassad undervisning. Det framgår även att om lärarna ger elever stöd för att de ska kunna ta till sig undervisningen så är användandet av hjälpmedel inte en naturlig del av all undervisning. En viktig faktor när det gäller att väcka elevers motivation och lust att lära är att undervisningen ligger på en för eleven lagom utmanande nivå.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna utveckla arbetet med att utmana alla elever i undervisningen i syfte att eleverna ska nå så långt som möjligt i sitt lärande. Detta kan med fördel ingå i det redan påbörjade arbetet med att skapa likvärdighet i undervisningens kvalitet. Som en del i arbetet kan kollegialt utbyte i form av att lärarna delger varandra, muntligt och genom att besöka varandras lektioner, hur de konkret arbetar med att anpassa undervisningen för eleverna så att goda exempel lyfts fram och kan utvecklas ytterligare utifrån elevers behov och förutsättningar i respektive grupp. Även hur och i vilka lärsituationer lärarna använder hjälpmedel bör ingå i arbetet med hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån aktuell elevgrupp, både på grupp- och individnivå. Härigenom kan lärarna öka sin kompetens, sin kännedom om varandras arbete i olika undervisningssituationer, ta inspiration av varandra och gemensamt utveckla arbetet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömning utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever samt inkommen dokumentation.

Trygghet i sociala sammanhang

Skolans personal bedriver ett aktivt arbete för att eleverna ska uppleva trygghet på skolan, där social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen ingår. En stor del av det främjande arbetet handlar om att all personal, oberoende stadie, arbetar för att eleverna ska känna trygghet i alla sammanhang under skoldagen. Detta görs exempelvis genom teman med värdgrundsövningar kopplat till nya gruppsammansättningar för både de yngre och de äldre eleverna, tydlig struktur på skoldagen för alla elever, organiserade rastaktiviteter för de yngre eleverna samt samverkan med vårdnadshavare. Därtill har rektorn och lärarna organiserat så att eleverna möter varandra och undervisas tillsammans, i de olika grupperna, utifrån elevernas behov och förutsättningar. Ytterligare exempel på främjande insatser är att skolans personal arbetar för att skapa tillitsfulla relationer genom att lära känna eleverna och deras intressen. Likaså att de äldre eleverna är samlokaliserade med grundskolans elever för att främja social delaktighet. Skolan samverkar med grundskolans verksamhet i värdegrundsarbetet med fokus på bemötande, möten, allas lika värde och olikheter. Anpassad grundskola och grundskola har även ett gemensamt café som bemannas av äldre elever och drivs av båda skolenheterna. Rektorn tillgängliggör även litteratur till grundskolans personal och elever som berör människors olikheter samt intellektuell funktionsnedsättning. Det förebyggande arbetet och åtgärdande insatser utgår från en analys av elevernas upplevelse av trygghet, både inom den egna undervisningsgruppen men även utanför. Personalen använder regelbundet relevanta metoder för att kartlägga elevernas upplevelse av trygghet, utifrån ålder och mognad. Bland annat genomförs hälsosamtal med skolsköterska, trygghetsvandringar som anpassas efter enskilda elevers ålder och förutsättningar, observationer av undervisning och fria aktiviteter, utvecklingssamtal och samtal med vårdnadshavare. Därtill använder rektorn klasskonferenser till att följa upp elevernas sociala utveckling och deras upplevelse av trygghet. Rektorn leder arbetet med att identifiera och besluta om åtgärder och att utvärdera tidigare insatta åtgärder, där respektive team och skolans kurator har en viktig del i arbetet. Skolan har vidtagit trygghetsskapande åtgärder utifrån vad kartläggningen visat. Exempelvis har rektorn och skolans personal identifierat att elever kände oro i matsalen på grund av att miljön upplevdes stökig. Lärarna har således ändrat placering i matsal samt att en

vuxen går in först. Att skolan är mobilfri har skapat en tryggare miljö för elever, då det tidigare fanns en oro bland de äldre eleverna att bli filmad som elev. Det finns även åtgärder i enskilda grupper kopplat till exempelvis förhållningsätt och bemötande såsom vilka strategier man som elev ska använda sig av om man vill söka kontakt med någon annan person.

Deltagande i samhällsliv

På skolan genomförs ett planerat arbete, där studie- och yrkesvägledare ingår, för att ge eleverna förutsättningar till aktivt deltagande i samhällslivet. Eleverna ges goda möjligheter att få konkreta erfarenheter av samhälls-, kultur-, fritid- och föreningsliv. Skolans personal planerar och genomför regelbundet studiebesök kopplat till undervisningens innehåll. Exempelvis genomförs ett återkommande tema om staden Karlskrona, där eleverna får ta del av stadens historia samt besöka sevärdheter och genomföra aktiviteter i dess närmiljö. Lärarna väger in sin planering in aktiviteter som eleverna kan ha nytta av i framtiden. Eleverna får exempelvis träna på att åka kollektivt till studiebesöken. Skolans studie- och yrkesvägledare bidrar med sin kompetens till lärarna i syfte att personalen ska känna till olika yrkes kompetenskrav och utbildningsvägar för eleverna. Studie- och yrkesvägledare genomför regelbundna lektioner för elever som studerar ämnen i årskurs 7–9, där aktiviteter som syftar till att göra eleverna medvetna om både möjligheter och begränsningar i kommande studie- och yrkesliv. Studie- och yrkesvägledaren är även behjälplig med material och information till alla lärare. Som ett led i att vidareutveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning har studie- och yrkesvägledaren ett styrt uppdrag av rektorn att fokusera på praktisk arbetslivsorientering. Detta görs genom ett uppstartat projekt för årskurs 8, riktat mot elever som läser ämnen, där prao, kommande arbetsplatser och undervisning ska sammanflätas.

Vidare visar granskningen att aktiviteter som lärarna utformar för att eleverna ska kunna bli delaktiga i samhället också gynnar elevernas förmåga att leva och verka i en digital vardag, liksom att motverka att elevernas framtida val begränsas utifrån föreställningar om kön. För flertalet av eleverna använder skolan ett kommunikationsprogram för att möjliggöra en ökad social delaktighet. Det finns även lärare, som planerar aktiviteter i undervisningen för att eleverna ska bli mer självständiga i samhället genom att kunna hantera funktioner på mobiltelefon. Det berör exempelvis användning av kalender, sökprogram, applikationer för översättning samt betalningsfunktioner. Lärarna arbetar regelbundet med teman som berör säkerhet på nätet, för att trygga eleverna i användning av exempelvis sociala medier. Vidare framgår att lärarna tillsammans med professioner inom elevhälsan regelbundet genomför aktiviteter kopplat till

hälsa, relationer, normer och jämställdhet. Inom exempelvis samhällsorienterade ämnen och ämnesområdet vardagsaktiviteter arbetar lärare och elever kring frågor som berör jämställdhet utifrån exempelvis vilka förväntningar som kan råda kopplat till kön.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömning utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning

Granskningen visar att lärarna fortlöpande bedöma elevernas kunskapsutveckling. Lärarna följer upp elevernas progression och i detta arbete beaktas elevassistenternas synpunkter och reflektioner i hög grad. Lärarna använder olika metoder och tillvägagångssätt för att få belägg för elevernas lärande. Lärarna använder både skriftliga och muntliga underlag samt observationer, oberoende stadie. Exempelvis använder lärare som till övervägande del undervisar elever som studerar ämnesområde fotografering i kombination med elevernas kommunikationsverktyg som ett underlag för formativ bedömning. Likaså använder lärare som undervisar de yngre elever test genom QR-koder och innehåll på lärverktyg för summativ bedömning. Skolverkets bedömningsstöd används i de ämnen som stödet finns utformade för. Som en del i arbetet med bedömning arbetar skolans specialpedagog med en plan för kartläggning av elevernas kunskaper i ett årskurs 1–9 perspektiv, vilket kommer att processas i skolans elevhälsa och i förstelärargruppen.

Lärarna återkopplar bedömningar till eleverna på ett för eleverna anpassat framåtsyftande sätt och lärarna genomför nödvändiga anpassningar av sin undervisning utifrån sina bedömningar. Lärarna genomför formell återkoppling i form av utvecklingssamtal men även genom så kallade förväntan- och betygsamtal för en del elever. Lärare beskriver för eleverna vad de ska öva på inom ett arbetsområde och återkopplar till eleverna vid avslutat arbetsområde vad eleverna tränat och övat på. Lärarna ger direkt återkoppling under lektioner för att beskriva vad eleven har gjort bra men också hur eleven kan utveckla sitt skolarbete vidare. Utifrån lärarens bedömning av elevernas kunskapsutveckling och progression, den återkoppling som lärare genomför med eleverna samt den utvärdering som eleverna är delaktig i, gör lärare nödvändiga anpassningar av sin undervisning.

Samverkan

Vid skolenheten samverkar lärarna kring bedömning i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens. Rektorn har identifierat behov av att stärka lärarnas bedömarkompetens i syfte att skapa en ökad likvärdighet och har därför initierat ett utvecklingsarbete. Genom regelbundna och styrda forum leder skolans övergripande specialpedagog, på uppdrag av rektorn, diskussioner med lärarna gällande styrdokument, värdeord samt kriterier för bedömning och betyg. Under läsåret 2024/2025 kommer skolans arbete med de nationella bedömningsstöden att fördjupas. Likaså kommer de nya bestämmelserna gällande garantin för tidiga stödinsatser att processas på lågstadiet. Lärarna har även deltagit i länsövergripande föreläsningar kring bedömningsfrågor tillsammans med andra lärare för anpassad skola. Vidare framgår att lärarna har stöd av varandra i att utforma bedömningssituationer genom att det finns regelbunden avsatt tid, där lärare och berörda elevassistenter som i huvudsak arbetar inom en elevgrupp, har dialog om hur bedömningssituationer ska utformas och genomföras.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömning utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör enstaka självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet men underlaget är begränsat för att göra en fördjupad analys. Huvudmannen tar regelbundet del av bland annat skolenhetens verksamhetsplan, skolutvecklingsplan och plan för kränkande behandling och diskriminering där det framgår hur skolan arbetar med läroplanens mål. Huvudmannen tar del av resultat avseende trygghet, närvarostatistik samt antalet anmälningar av kränkande behandling och dess innehåll. Huvudmannen följer även upp var eleverna fortsätter sina studier efter avslutad anpassad grundskola. Rektorn och förvaltningens representanter genomför regelbundna avstämningar. Det framgår emellertid att även om huvudmannens uppföljning av verksamhetens kvalitet har utvecklats under de sista åren med stöd av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete, finns behov av att hitta ytterligare mått som underlag för bedömning för att säkerställa att skolenheten är på rätt väg kopplat till verksamhetens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls. I nuläget vilar huvudmannens bedömningar i huvudsak på den bild de får av rektorn. Huvudmannens bedömningar av verksamhetens kvalitet handlar om att rektorn och skolans personal fokuserar på läroplanens mål och att eleverna ska lära sig så mycket som möjligt. Eleverna upplever trygghet på den anpassade grundskolan. Därtill har huvudmannen sett att det är fler elever som läser mot ämnesområde jämfört med tidigare och att det i sin tur leder till behov av förändringar i pedagogik och pedagogisk miljö. Liksom att elevantalet ökar vilket skapar behov av utökning av lokaler.

Huvudmannen tar till stor del ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik avseende att ge goda förutsättningar för undervisning. Huvudmannen har identifierat behov av och beslutat om att samla hela den anpassade grundskolan på en fysisk plats för att kunna styra mot ökad likvärdighet. Detta för att kunna samla nödvändiga kompetenser, både gällande lärare och annan personal, samt för att möta det behov av lokaler som det ökade elevantalet kräver. Huvudmannen har också påbörjat ett arbete tillsammans med rektorn för att minska den höga korttidsfrånvaron bland personalen som finns på skolenheten, vilket i vissa avseende kan påverka den undervisning som bedrivs. Det framgår att rektorn själv leder och styr vilka insatser som är aktuella utifrån behov av kompetenser, tidsenliga lärverktyg och behovsanpassad utrustning, utifrån avsatta ekonomiska medel från huvudmannen. Huvudmannen har identifierat behov av ett annat digitalt system för uppföljning av kunskapsresultaten då nuvarande system inte är tillräckligt anpassat för skolformen. Exempelvis krävs i nuläget en manuell hantering för omdömen kopplat till de elever som läser flexibelt. Huvudmannen har upphandlat ett nytt digitalt system som ska tillgodose behoven.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenheten

Huvudmannen ger rektorn ett anpassat stöd utifrån sin kännedom om verksamheten och rektorns behov. Huvudmannen skapar sig en bild av rektorns behov och förutsättningar utifrån kontinuerliga kvalitetsdialoger och regelbundna möten mellan rektorn och huvudmannens representanter. Utifrån de behov som rektorn identifierar och signalerar ger huvudmannen stöd. Huvudmannen har anställt en ny verksamhetschef med erfarenhet av aktuell skolform för att både kunna stödja men även för att utmana rektorn i att leda verksamheten vidare. Därtill finns en pågående process gällande rutiner för mottagande i skolformen, där huvudmannen kommer att placera hanteringen för eventuellt mottagande närmre skolenheten och dess rektor i syfte att skapa god framförhållning för rektorn och skolenheten. Huvudmannen ser att det i nuläget främst är lokalfrågan som rektorn behöver stöd kring kopplat till ökat elevantal, vilket rektorn också får.

Huvudmannen arbetar på flera sätt för att underlätta samverkan med andra skolformer och gynna kontakter med det omgivande samhället. Flera delar av verksamheten för anpassad grundskola är samlokaliserad med grundskolan för att skapa kontaktytor för eleverna. Huvudmannen har beslutat att anpassad skola ska vara samlad under samma verksamhetsområde för att främja övergångar mellan anpassad grundskola och anpassat gymnasium. Detta har lett till större samverkan mellan skolformerna, liksom att rektorerna för skolformerna har stöd av varandra. Huvudmannen bidrar också med en förvaltningsövergripande kulturplan

där skolenheten väljer utbud utifrån elevernas behov och förutsättningar. Skolenheten har även tillgång till minibuss för att kunna ge eleverna upplevelser i omgivande samhälle. Därtill har huvudmannen påbörjat ett förvaltningsövergripande arbete tillsammans med representanter för näringslivet kopplat till studie- och yrkesvägledning. Detta som ett led i att skapa fler praktikplatser till både grundskola och anpassad grundskola.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet.

Motivering till utvecklingsområdet är att huvudmannen gör enstaka självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet, men underlaget är begränsat för att göra en fördjupad analys. Utan en tydlig uppföljning och analys är det svårt för huvudmannen att göra bedömningar och att ta sitt ansvar för att se till att verksamheten håller en god kvalitet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utvecklar sin uppföljning och analys i syfte att kunna göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet. För att huvudmannen ska kunna genomföra självständiga bedömningar av med vilken kvalitet verksamheten bedrivs, i förhållande till syftet med utbildningen behöver ytterligare relevanta mått tas fram. Detta kan med fördel göras genom det nya digitala systemet som huvudmannen kommer att tillhandahålla. I det fortsatta arbetet med att utveckla uppföljning och analys kan huvudmannen utgå från grunderna i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete och kvalitetsdialoger. Inför kommande kvalitetsdialoger bör huvudmannen analysera de underlag som bland annat finns av skolans studieresultat samt elevernas upplevelse av trygghet i syfte att kunna ställa fördjupande frågor till rektorn om vilka styrkor och utmaningar som verksamheten har i förhållande till läroplanen. Huvudmannens självständiga bedömning är av vikt för att huvudmannen ska kunna avgöra vilka satsningar som behöver göras för att ge de bästa förutsättningarna för eleverna.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Sandra Andersson

Föredragande
Signerat av: Sandra Andersson

I handläggningen av ärendet har även utredare Sarah Bjertner och Anna Sundman Marknäs medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte den del av anpassad grundskola som är förlagd vid Lyckeby kunskapscentrum den 3–4 september 2024. Intervjuer med elevhälsan och rektorn genomfördes via videolänk den 5 och den 6 september 2024. Intervju med representanter för huvudmannen genomfördes via videolänk den 13 september 2024. Besöket genomfördes av utredarna Sandra Andersson och Sarah Bjertner Olsson samt enhetschef Therese Nilsson.

Anpassad grundskola är en kommunal skola belägen i Karlskrona kommun som består av fyra verksamheter. Vid granskningstillfället går cirka 91 elever i årskurs 1–9 totalt i den anpassade grundskolan, varav ungefär 70 elever på den del som är förlag vid Lyckeby kunskapscentrum. Anpassad grundskola leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer.